

Hvad er der udsigt til?

Kurt Klaudi Klausen, Kai Kristensen, Børge Obel & Flemming Poulfelt

Et ofte rejst spørgsmål er: Hvad er der udsigt til?

Betragtes vejret, følger mange af naturlige årsager med i vejrudsigten. For når det fx er vinter, er det godt at være forberedt på, om det bliver rigtig koldt, snevejr, stormvejr eller blot et mildt vejr med let frost og ingen vind. Det påvirker nemlig ens påklædning, planlægning af eventuel kørsel, mulige aktiviteter og på mange måder ens daglige tilværelse. Vejrudsigter er derfor et godt navigationsinstrument for mennesker, om end deres realisering ofte er en svær størrelse. For et forventet snevejr udebliver måske, eller det bliver sol i stedet for skyer og regn. Det er nemlig svært at forudsige vejret.

Tilsvarende gælder på konjunkturfronten. Der offentliggøres løbende tal og forventninger til fremtiden om, hvordan verdensøkonomien i almindelighed og Danmarks økonomi i særdeleshed vil udvikle sig. Det billede, der tegnede sig i løbet af 2011, var ganske dystert. Overskrifter som *Danmark er i recession*, *Ny recession truer*, *Danmark i ny økonomisk nedtur*, *Risiko for lang økonomisk nedtur i Danmark* var blot et lille udsnit af de dystre fremtidsperspektiver, som blev tegnet for landet i løbet af 2011 og med fortsat kurs i 2012. Og set med mange virksomheders briller ikke just opmuntrende, da verdensøkonomien samtidig hang i gevaldige laser for så vidt angår en række af de lande Danmark gennem en årrække har haft samhandel med. Dog var der heldigvis mere optimistiske toner, hvad angik udviklingsøkonomierne som Kina, Indien og Brasilien, men også med hårde konkurrencemæssige vilkår.

Med de udmeldinger var der – på ny – dekretet krise eller i hvert fald krisestemning. Og det som afløsning for finanskrisen, som mange troede var ophørt, da der kom lidt opsving i slutningen af 2010 og begyndelsen af 2011.

Når der er krise, viser historien, at virksomheder typisk reagerer på en af tre måder. Mange virksomheder går på vågeblus, og begynder at skrue ned, effektivisere på alle områder, samt reducere investeringsbudgettet. Forestillingen er, at man kan spare sig ud af krisen, og således gennem en defensiv ageren komme igennem den. Andre virksomheder søger ly eller forsøger, at diversificere over i andre områder, der måtte være mere potentiale i. Endelig er der de virksomheder, som

handler proaktivt og offensivt, og forsøger at oversætte 'krise' til nye muligheder samt udnytte, at hvis man har penge i 'kassen', kan der være gode handler at gøre, fx i form af opkøb af andre måske nødlidende eller svagere virksomheder.

Med andre ord – afhængig af, hvordan virksomhederne reagerer – kan det være med til at forværre eller forbedre virksomhedernes egen situation på sigt. Er der alt for mange i den første kategori, er der risiko for, at tingene går yderligere ned ad bakke, mens mange virksomheder i den anden og tredje kategori kan virke fremmende for økonomien.

Det var derfor ganske opmuntrende, at en dansk erhvervsavis d. 7. februar 2012 offentliggjorde en artikel under overskriften *Økonomerne aflyser dansk recession*. Og af artiklen fremgik, at nu var der »jubeltal«, og at der dermed endelig kunne komme fuld fart på. Mere specifikt blev det fremhævet, 'at økonomerne ikke er kede af det, og det er der heller ingen grund til at være. En eksplosiv fremgang i industriselskabernes produktion får økonomerne til at aflyse recessionen.' Artiklen blev dagen efter fulgt op med meget positive tal for betalingsbalancen.

De positive meldinger var bl.a. baseret på en kraftig vækst i virksomhedernes produktion. For friske tal fra Danmarks Statistik viste, at produktionen var steget med 5,6 % fra november til december 2011 efter måneders tomgang. Og det betød samtidig, at fjerde kvartal for 2011 viste vækst. En optimistisk økonom udtalte derfor til avisen: 'Det ser dermed ud til, at dansk økonomi voksede i fjerde kvartal, og at recessionsfrygten derfor godt kan aflyses.'

De pågældende tal indikerer således, at der er godt gang i virksomhederne samt et tilsyneladende ukueligt gåpåmod, der i de seneste måneder har ført til en fornyet vækst til trods for de triste stemningsbilleder. Derfor er tallene ikke alene positive for nationen. De illustrerer også, at der fortsat er 'vilje til sejr' i store dele af erhvervslivet. Akkurat som håndboldmændene demonstrerede i slutningen af januar, da de vandt EM i håndbold til trods for bøvvl og usikkerhed på vej mod guldet.

Men nu er det jo også sådan, at én svale gør ingen sommer. Derfor bliver det spændende at følge de næste måneders udvikling i både konjunkturer og virksomhedernes produktionsudvikling. Har opsvinget bidt sig fast, eller var det en enkeltstående positiv observation? Det virker næsten mirakuløst, at blot et lille tegn i fortiden (en måneds produktionsstigning) kan ændre opfattelsen af 'udsigten' så radikalt. For i sidste uge var der fortsat mismod i de økonomiske kontorer, og megen tale om økonomiske nedture og depressioner i pressen. Så er der reelle forandringer på vej, eller er avisartiklen blot udtryk for et øjeblikks økonomisk eufori? Hvad er der udsigt til?

Det er tilsyneladende ikke et nemt spørgsmål at besvare. Hverken for journalister, økonomer eller meteorologer.